

Byľomor hruškový (pear leaf midge)

Byľomor hruškový (*Dasineura pyri*) patrí do triedy hmyz (*Insecta*) a radu dvojkrídlovce (*Diptera*). Škodlivý organizmus je rozšírený v rámci celého územia Európy. Ide o menej známeho škodcu pre ovocinárov v ovocných sadoch či záhradách, ktorý sa vyskytuje predovšetkým na hruškách. Ekonomický vplyv napadnutia na dospelých stromoch hrušiek je náročné posúdiť. V mladých škôlkach a nedávno naštepených rastlinách možno zaznamenať pretrvávajúce napadnutie.

Hlavné poškodenie je viditeľné na listoch hrušiek. Okraje listov mladých hrušiek zostávajú výrazne zvinuté nahor. Koncové výhonky sú obzvlášť náchylné na napadnutie. Často sú zdeformované a zakrpatené. Do zvinutých okrajov listov mladých stromov nakladie samička až 35 vajíčok. V takomto zvinutom liste často objavíme niekoľko jedincov krémovobielych lariev. Skrútený list môže obsahovať až 15 lariev. Pri silnom napadnutí zdeformované listy menia farbu – sčervenajú až nakoniec sčernejú, odumierajú a môžu predčasne opadávať, ale až v dobe, keď larvy už opustili hostiteľskú rastlinu.

Dospelý jedinec je dlhý do 2 mm červenohnedého sfarbenia s tmavý pásikom na hrudi. Dospelé samičky po oplodnení môžu klásť vajíčka na mladé ešte nerozvinuté listy hrušiek. Následne o 4 dni sa liahnu larvy. Tie sa prisávajú na okraj listovej čepele. Zaujímavé je, že vďaka vylučovaniu slín činnosťou lariev pletivo listov hypertrofuje, čiže listy na okrajoch sú hrubšie a krehké. Týmto sa listy začínajú skrúcať a vznikajú rozličné deformácie. Larvy škodcu sú dlhé asi 2 mm krémovej farby, ktoré sa hromadne živia na hornej pokožke (epidermis) listu. Prezimovať dokážu štádiá dospelých lariev, ktoré padajú na zem a zakuklia sa v zámoťkoch v pôdnom prostredí v blízkosti hrušiek. Škodca môže mať až 3 generácie počas roka.

V rámci ochranných opatrní odporúčame kultiváciu pôdy počas zimného obdobia pod hostiteľskými stromami hrušiek, čím sa zničia larvy byľomorov. Na chemickú ochranu môžeme využiť selektívny insekticíd so systémovým účinkom Leptostar 200 SL s účinnou látkou acetamiprid, ktorý je určený pre profesionálneho používateľa na ochranu hrušiek. Prípravok sa odporúča aplikovať pri teplotách nižších ako 20°C. Počas vyšších teplôt vykonávajte ošetrovanie večer. Tento prípravok neaplikujte počas kvitnutia ošetrovaných medonosných rastlín! Pokyny na aplikáciu sú nasledujúce: dávka vody by mala byť 200 – 750 l/ha, maximálny počet aplikácií je 2-krát za sezónu, interval medzi aplikáciami je 7 dní. Ošetrovanie odporúčame vykonávať podľa signalizácie alebo po prekročení prahu škodlivosti v rastovej fáze vývoja plodu (BBCH 71 – 79). Možno použiť aj prípravky povolené proti žravým a cicavým škodcom. Ďalšou možnosťou sú pomocné prípravky všeobecne určené voči byľomorm: Stopset s účinnou látkou polypropylén alebo Žlté lepové doštičky s účinnou látkou polyolefíny. Oba prípravky sú povolené aj pre neprofesionálneho používateľa (záhradkára). Pred použitím všetkých prípravkov, ktoré uvádzame v článku, odporúčame si dôkladne prečítať návod na ich použitie, teda etikety prípravkov na ochranu rastlín!

Poškodenie listov hrušiek (Zdroj: CABI)

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
10.02.2025